

ВЪВЕЖДАЩА ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Управление на времето

Академия
за меки умения

Обучение „Умения за управление на времето“

Академия за меки умения • Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес

Съфинансирано от
Европейския съюз

Проект „Заедно за устойчива заетост“, ДБФ №BG05SFPR002-1.005-0002-C01 е финансиран от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд плюс

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Управлението на времето — кратка еволюция

Над един век систематично внимание към въпроса как организираме работата си.

Инструментите се развиха значително. Принципите остават до голяма степен същите.

Фрагментираното внимание

*Двадесет години наблюдения върху превключването между екрани и задачи
[/проф. Глория Марк, Калифорнийски университет/](#)*

2004 г.

~2 МИН 30 СЕК

средно време на задържане на фокус върху един екран/документ преди превключване

2016-2021 г.

47 СЕКУНДИ

спад от над 3 пъти за 20 години

След прекъсване хората се връщат към първоначално прекъснатата задача средно след около 25 минути.

По данни на проф. Глория Марк, обобщени в интервю за UC Irvine (2023) и Американската психологическа асоциация (2023), базирани на нейните теренни проучвания за фрагментирана работа.

Субективното време

Възприятието за продължителност зависи от когнитивни и емоционални фактори.

01

Времето и преживяванията

[Изследване на UNLV \(2024\)](#), показва, че мозъкът проследява времето чрез натрупани преживявания/събития. Когато има повече промени и събития, субективното усещане за време се изменя.

02

Необичайното „разтяга“ времето

Неочаквани или емоционално значими събития често се възприемат като по-дълги. Затова новите преживявания оставят по-плътни спомени, а рутинните дни се „свиват“ в паметта.

[temporal oddball effect](#)

03

Емоцията огъва времето

Емоцията променя възприятието за време. [Изследванията на Droit-Volet, Meck, Gil](#) и др. показват, че емоционални стимули могат да накарат кратки интервали да изглеждат по-дълги.

Кога за последно работният ден Ви се стори дълъг?

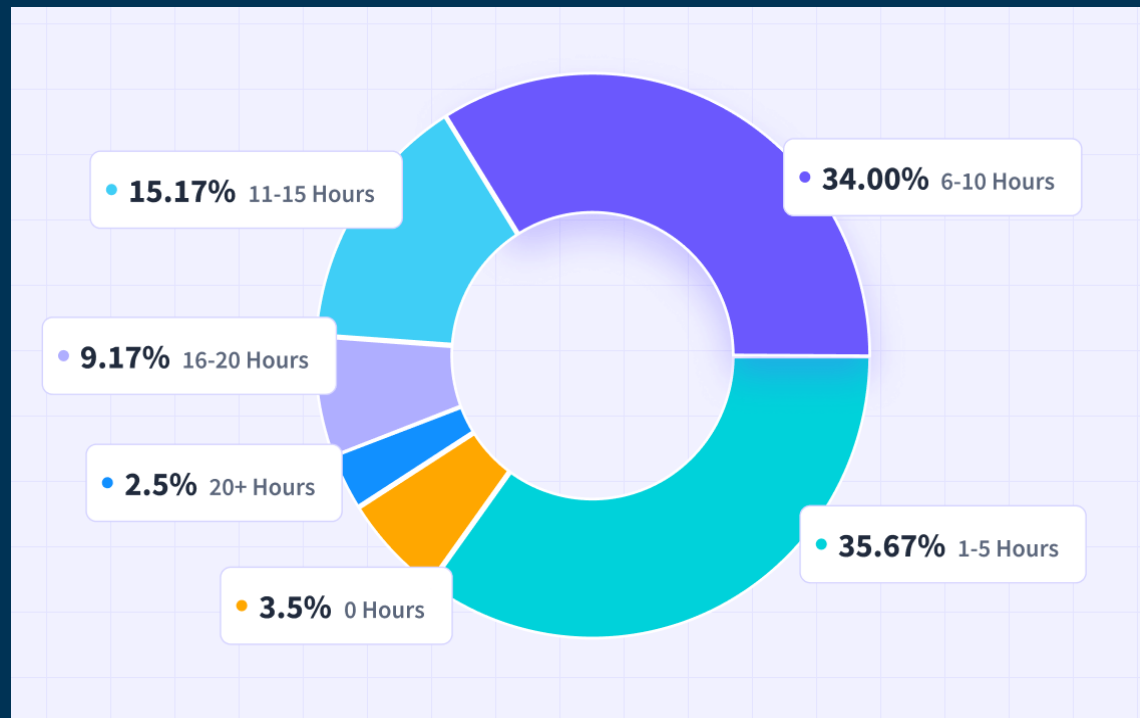
Прекъсванията — количествена картина

79%

от служителите съобщават, че не могат да изкарат един час без разсейване

59%

ат служителите съобщават, че не могат да работят 30 ми. без разсейване

ИЗТОЧНИЦИ НА ПРЕКЪСВАНЕ

71% — колеги

62% — телефонни известия

~30% — чат и имейл приложения

Мултитаскинг — какво показват изследванията

КАКВО МИСЛИМ, ЧЕ ПРАВИМ

Едновременно изпълнение на няколко когнитивни задачи.

Писане на имейл по време на разговор, паралелно следене на няколко комуникационни канала, възприятие за висока производителност.

КАКВО РЕАЛНО СЕ СЛУЧВА

Мозъкът последователно превключва при няколко когнитивни задачи– не работи паралелно.

- по-висок риск от грешки ([Rubinstein, Meyer & Evans, 2001](#))
- **до –40%** ефективност ([APA, 2006](#))
- **~ 25 минути** до възобновяване на прекъсната работна линия

[Експериментално изследване от 2023 г.](#) установява, че кратките TikTok видеа влошават представянето в задача за проспективна памет

AI и работното време — нееднозначна картина

40–60 МИН

спестено време дневно при активна употреба

[OpenAI Enterprise, 2025](#)

88%

от анкетираните организации/респонденти използват AI в поне една функция

[McKinsey, 2025](#)

75%

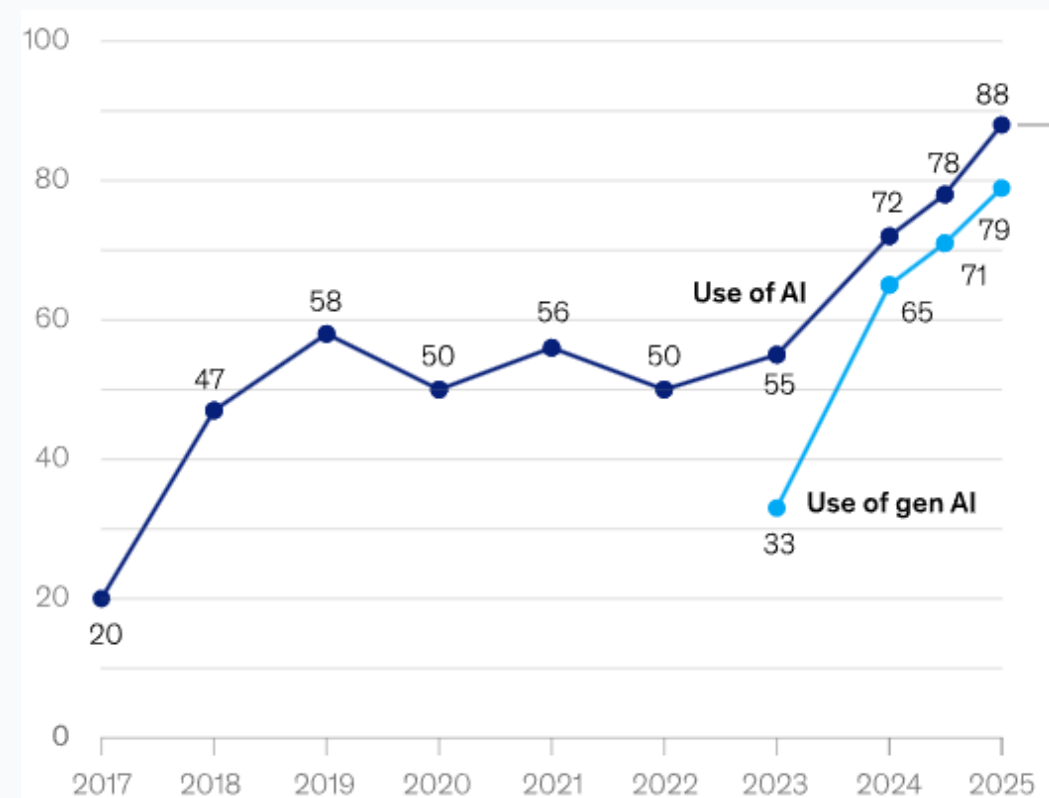
съобщават за нови възможности за задачи, недостъпни преди

[OpenAI Enterprise, 2025](#)

2,1 часа

седмично спестено време (сред genAI потребители)

[Federal Reserve St. Louis](#)

77% от служителите, използващи AI, казват, че AI е увеличил работното им натоварване ([Upwork Research Institute, 2024](#)).

Според същото проучване, освободеното време често се пренасочва към допълнителни задачи.

Три класически принципа

Формулирани между 1896 и 1989 г. — наблюденията им остават относими и днес.

1955

Закон на Паркинсон

Работата се разширява до запълване на отреденото ѝ време.

Импликация: разполагаемият срок въздейства върху фактическата продължителност на задачата.

1896

Принцип на Парето

Около 80% от резултатите често произтичат от 20% от усилията.

Прилагане: идентифициране на ключовите задачи с висок принос.

Кови

Принцип на приоритета

Важните задачи изискват резервирано време преди второстепенните.

Метафора на „буркана“: големите елементи се разполагат първи.

Защита на вниманието

01

Бил Гейтс

Безкомпромисно елиминиране

Известен е с умението си да казва "не" на неща, които не са от съществено значение за целите му.

02

Илон Мъск

Структуриране в кратки блокове

Планиране на деня във времеви интервали - известен още като метод „timeboxing“.

03

Джеф Безос

Малки работни екипи

Управленски принцип в Amazon, при който работните екипи остават до 5–7 души за по-бързи решения.

04

Сатя Надела

Кратък сутрешен ритуал

Половин час физическа активност и кратка рефлексия в началото на деня.

05

Чарлз Дарвин

Концентрирани сесии

Работният му ден е бил структуриран около няколко концентрирани периода за писане, четене и кореспонденция, разделени от почивки и разходки.

Обща характеристика: целенасочена защита на ресурса „внимание“, а не разширяване на работните часове.

Структура и съдържание

ФОРМАТ

5
модула

Практически задачи
с реални казуси

Приложими инструменти
за работна среда

Индивидуален план
за приложение

Вашата трансформация на времето

Прегърнете контрола над времето и живота си.

1

Принцип за управление на времето

2

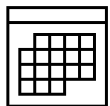
План за действие

3

Непрекъснато подобрене

Организационен консултант: Управлявай своето време

Пример за работа с организационния консултант

Примерен промт за създаване на Планер за продуктивност

1 час от работен ден

= **250** часа годишно

≈ **6** работни седмици

---

*Управлението на времето е въпрос на избор:
какво да изберем да правим и какво да оставим встрани.*

ФИНАЛ: Тест и приложение

10

Въпроса

Академия
за меки умения

1

Сертификат

Много

Практически препоръки

За ежедневно приложение

Цветелина Йорданова-Петрова

Експерт Национален център за оценка на компетенциите
Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес

ts.yordanova@bia-bg.com

Съфинансирано от
Европейския съюз

Проект „Заедно за устойчива заетост“, ДБФ №BG05SFPR002-1.005-0002-C01 е финансиран от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейски социален фонд плюс

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Академия
за меки умения

ЗАЕДНО
за устойчива заетост